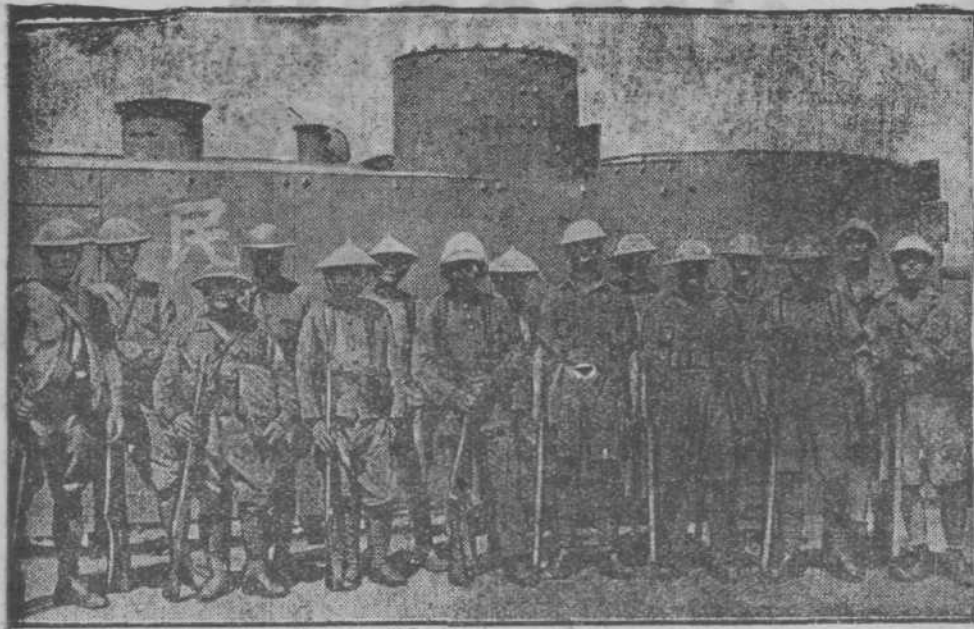

Ko se v Ženevi modruje o razorožitvi:

Angleži, Amerikanci, Italijani in Japenci v Tsientsinu na Japonskem.

Kveder Dragotin:

Nekaj misli o krizi v kmetijstvu.

Za današnji čas je potrebno, da se vse naše narodno gospodarstvo, v prvi vrsti kmetijstvo po dobro izdelanem načrtu preuredi ali kakor pravimo danes, da se racionalizira. Na eni strani bi moralo biti potrebam primerno urejeno pridelovanje, na drugi strani pa prodaja in potrošnja kmetijskih pridelkov in surovin. Le ako tako smoterno izzorganiziramo in sproti reguliramo proizvodnjo, prodajo in potrošnjo kmetijskih pridelkov, potem še le bo naše celokupno kmetijsko gospodarstvo v jednaki meri koristno kmetom-producen-tom, trgovcem in konzumentom.

Danes pa organiziranih in racionaliziranih poslovnih gospodarskih zvez med kmetovalci kot producenti in trgovci, ter konzumenti še ni. Je pa zahteva časa, da se v to svrhu čim prej ustvari-jo nova združenja in organizacije, — ožnosno, da se že obstoječa preurede v to svrhu, — nasproti katerim so za svoje gospodarsko delovanje in poslovanje odgovorni:

1. kmetovalci-producenti,
2. prekupci-uvozniki in izvozniki,
3. konzumenti posebno industrijski.

Prekupci-trgovci izvozniki in uvozniki pa tudi potrošniki ali konzumenti bi morali biti navedenim organizacijam nasproti odgovorni za to, da se res dobavlja, kupuje in prodaja pa tudi potroši, kjer koli je to mogoče, samo domačo roba, domači pridelki.

Vsega tega pa nam prav za prav še manjka. Povsod v naši državi pridelujejo še kmetovalci vse pridelke brez skupnega načrta, brez navodil in točno formuliranih zahtev tistih, ki pridelke potrebujejo. Dalje se pridelki pridelujejo tudi brez obzira na možnost ali nemožnost prodaje, brez obzira na večjo ali manjšo potrebo raznih vrst pridelkov za domačo potrošnjo kakor tudi za izvoz. Najbolj škodljivo je tudi naziranje, da pripada kmetijskemu gospodarstvu samo pridelovanje pridelkov, ne pa tudi organizirana prodaja ali dobava istih konzumentom s posredovanjem v to potrebnih organizacij, ki jih pa dosedaj še ni.

Vsled tega morda ne bo krivo, ako trdimo, da je še celokupno kmetijsko gospodarstvo prepuščeno zgolj bolj naključju, slepi usodi, ravno zaradi tega, ker se vrši še brez načrtov, nesistematično, in brez določenega cilja. Posebno razpečevanje ali dobava pridelkov konzumentom je večinoma še prepuščena takim krogom in osebam, ki nimajo srca ne do kmeta, ne do naroda, ne do

države, katerim je takorekoč skupni blagor in napredek vseh deveta briga.

Le tako, si je mogoče razlagati, da je kmet s svojimi pridelki izroččen vsakodobnemu svetovnemu tržnemu položaju ali takozvani konjunkturi s svojimi nestalnimi cenami v mnogo večji meri, nego je to potrebno.

V naši državi se vsa neurejenost ali neorganiziranost kmetijskega pridelovanja razodeva posebno v tem, da pridelamo nekaterih pridelkov mnogo preveč, drugih pa, — in teh ni malo, — pa mnogo premalo. Katerih, to bomo videli v naslednjem. Sedanja vsesplošna gospodarska kriza je pa naše kmetijsko prebivalstvo najhujše zadelo baš s tem, da je povečala silno in popolnoma ne-utemeljeno nesoglasje med cenami za kmetijske pridelke in cenami za industrijske izdelke.

Težke in obupne so vsled tega razmere, v katerih se nahaja kmetijsko prebivalstvo v naši državi. Na eno je vendar pri vsem tem upati. Slabe gospodarske prilike bodo menda vendar enkrat zdramile tudi širše množice kmetijskega prebivalstva v tem smislu, da se bodo pričele v resnici enkrat organizirati stanovsko-poklicno v mogočen gospodarski pa tudi politični činitelj v naši državi. Pobudo in začetek v to je dal naš sedanji nestrankarski parlament, ki si je nadel pred vsem gospodarske naloge v izvršitev in v tem pogledu posebno še rešitev sedanje kmetijske, gospodarske krize.

(Dalje prihodnjič.)

General Rufus Dawes, zastopnik USA na razorožitveni konferenci v Ženevi.

Dopisi.

Racionalizacija naše proizvodnje.

Naša domača industrija, ki v tej težki dobi brezposelnosti in redukcij nudi mnogim našim someščanom možnost obstanka, zaslužiti polno priznanje za svoje delo. Z racionalizacijo proizvodov in modernimi stroji smo postali neodvisni od inozemstva, poleg tega pa postanejo cene slične predvojnini. Te dni smo imeli priliko ogledati si cene oblek (prvovrstna kvaliteta) domače tvornice „TIVAR“, ki je pred kratkim zopet znižala cene. Ta tvornica zasluži javno priznanje glede znižanja cen, zato priporočamo vsem našim čitateljem „TIVAR“ obleke, ki so odlične in trpežne kvalitete in ker je poleg znižanih cen tudi dolžnost vsakega posameznika, da ščiti domačo industrijo. Poglejte to-zadevni oglas!

VURBERG. Čuk

je prinesel sledečo zanimivo poročilo: Naše društveno življenje je pravo drvenje. Eden rad bi tečeval, drugi sviral, tretji agitiral, četrty se po vasi svadil, peti se prepiral, šesti tamburiral, sedmi pa rad te činarino bi pobiral. Pa našel se je mader mož, — ki v življenju „fasel“ eno je od tistih kož pa razjarjen je dejal: Ustanovite si „Lenuha“, ki samo žre in nič ne kuha! V enem društvu vsakdo lahko prepeva svira, tamburira, strelja kozle in komedije igra in vedno je veselega srca; zato mi skušeni sadjarji ostali v društvu bomo gospodarji. Kdor pa zelje in žol (ali vsega pol) po „štengah“ nam servira, naj za plotom svira in že napravimo vsi „durch“ naj bo zaščitnik njemu — Urh. Naj živi vesela naša sloga, vsek bo tepen, kdor ne ubogi!

PTUJ. — KLAVIRSKI KONCERT.

Dve leti že nismo imeli prilike slišati v Ptuj takega koncerta. V pete 12 t.m. bo igral v dvorani Glasbene matice zagrebški klavirski virtuoz Peter Dumičič. Po tolikem premoru bo za naše občinstvo ta koncert dobrodošel. Peter Dumičič nam je itak znan iz koncerta, ki ga je pred leti imel v isti dvorani. Spored obsega skladbe starih mojstrov 18. stoletja, sodobnih hrvatskih skladateljev, ter Chopinove in Lisztove skladbe, ki stoje skoraj redno na sporedih klavirskih koncertov. Predprodaja vstopnic v glavni trafiki.

Dolžnost vsakega za pevsko kulturo vnetega Ptujčana in okoličana je sveta dolžnost, da obišče to kulturno prireditve neumorno delujoče Glasbene Matice. Natančen spored in vse ostalo je razvidno iz lepakov. Podpirajte kulturno stremljenje Glasbene Matice s svojim posetom na oznanjenem koncertu, ki vam bo nudil izreden umetniški užitek. O poteku koncerta bomo v prihodnji številki poročali. —

OPOZORILO. — Dotičnik, ki je prošlega meseca kupil knjigo „Weltgeschichte“ se naproša da se osebno javi v naši upravi za vsako informacijo. Zadeva je važna. —

SV. URBAN PRI PTUJU. — (Razne novice). — Izredno toplo vreme je naše vinogradnike že izvabilo v gorice, kjer mrgoli na obronkih vse po no pridnih rezačev. Nad njimi kraljuje vinski patron sv. Urban, ki bo menda tudi leto (brez obzira na številne urbane grešnike) izprosil pri Bogu dobro letino ter nas obvaroval toče, paleža in drugih nesreč. Delo gre lepo izpod rok in je podoba, da je hujši del zime že

za nami. — Prav poseben ponos naše občine pa je že večkrat opisana občinska cesta, pravi „špegelj“ svojih gospodarjev. Ako je zmrznjeno še gre, četi ni za pete in podplate žal; ko pa se zmehča, zabredeš do popka v masno i-lovico. Kam je šel za cesto namenjen denar, je občanom znano. Tudi to vemo, da je orožniška postaja po vrnitvi dr. Potrča na cesti in vemo tudi, v kakki podrtiji uraduje naša pošta. Ali bi ne bilo bolj umestno in pametno, ako bi namesto velikanskega župnijskega hleva, kjer domujejo tri zastopnice 7 suhih let, četudi je v njej prostora za 20 zastopnic debelih let — se postavil občinski dom, kjer bi se vršilo uradovanje občinskega urada in se od-bornikov. Kje je zapisano, da mora to — biti — baš v župnišču? V takem poslopiju, ki bi bilo v okras kraja z ne-beško le, o lego bi lahko po ež občinskega urada še imeli prosto: orožniki in poštni urad, kakor je to v onih občinah, kjer vlada jo razumni možje, že uvedeno. Cesta pa, ta važna dovozna žila pa bi zahtevala k večjemu do Din. 6000 izdatkov, ako ne všteto že ponovno prostovoljno ponujenega do-voza gramoza in privatne moči! Taka stvar ni-le zanikarnost, ampak svoje-glavnost in trma, ampak kaznjivo i-gračkanje z javnim denarjem. Stari strankarski monopoli so menda že davno likvidirani! K stvari se bomo še povr-nili in ne bomo mirovali. — Zagone-t-na trma gotovih se kaže tudi v tem, da na križišču blatograjske (beri: vr-banjske) in lepe bolfanske ceste ni pre-potrebne potokaza, kar je vse graje vreden nedostatek. —

Sv. LOVRENC na Dravskem polju. (Velik požar.) V noči na Svečnico je na dosedaj še ne čisto pojasnjen način izbruhnil pri posestniku Juriju Per-natu ogenj, ki je kljub naporom gasilcev ne-le uničil celo gospodarsko poslo-pje z vozovi in orodjem vred, am-pak se razširil tudi na hišo sosedov Martina Kranjca in Ivana Zoreca. Sled-njemu je vse imetje pogorelo. Na kraj nesreče so prišli kot prvi vrli domači gasilci, med katerimi je junaški posest-nik Janez Murko zadobil med reševan-jem take opekline, da so ga morali pre-peljati v ptujsko bolnico. Kot drugi so prispeli ptujski gasilci, za njimi požar-niki iz Mihovca, Cirkovec in Majšperga. Z velikim naporom so storili vse, kar je bilo v njih moči. Vsa čast požrtvo-valnim gasilcem! Nevarnost je preti-la celi vasi, ki ima nekaj nad 1000 duš. slo-pij. Le živino so mogli siromaki rešiti. Škoda se ceni nad 500.000 dinar. Zgorelo je popolnoma in deloma 8 po-jev in je za nesrečo le deloma krita z malenkostno zavarovalnico. S težko pri-zadetimi pogorelci sočustvuje cela o-kolica. — Zelo lepo in krščansko bi bi-lo, da prebivalci sosednjih občin pa tudi oblast sama priskoči težko udar-jenim pogorelcem na pomoč bodisi v denarju ali pa s prispevanjem stav-benega materiala. Nesrečna šiba po-žara, ki bi lahko čez nekaj ur vpepe-lila celo vas in jo spravila na beraško palico pa je živožareč opomin onim našim ljudem, ki pravočasno svojega imetja ne zavarujejo proti požaru. Do-mače zavarovalnice so na glasu kot ze-lo dobre in kulantne ter so pravi bla-goslov in slučajih nepredvidene nesre-če. Akoravno je stiska za denar veli-ka, ne sme biti razumen gospodar pro-ti domačim zavarovalnicam nezaupljiv. — Sicer pa zavarovalnice, ki imajo sko-raj v vsakem večjem kraju svoje zastop-nike ne store prav, da svojih podjetij ne oglašajo v razširjenem časopisu. —